

## INNLEDNING

Familiebarnehagen drives etter lov om barnehager med forskrifter. Årsplanen med progresjonsplan gir informasjon om de overordnede målene i barnehageloven og barnehagens tiltak for å nå disse.

Ansatte i barnehagen skal benytte årsplanen med progresjonsplanen som et arbeidsdokument. Barnehagen utarbeider planer i form av temasider og kalender som forteller hva vi skal jobbe med i løpet av barnehageåret.

Foreldre skal gjennom planene få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene i barnehagen og de overordnede målene.

Barnehagelærer har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplan med progresjonsplan i samarbeid med eier, ansatte og foreldre.

Barnehagens årsplan med progresjonsplan, fastsettes av barnehagens foreldreråd/samarbeidsutvalg.

## OM FAMILIEBARNEHAGEN

Sjøutsikten er 1 av 5 familiebarnehager med til sammen 40 barn i bydel Nordstrand. Det er ansatt en barnehagelærer som pedagogisk veileder. Kjennetegnet for disse familiebarnehagene er små barnegrupper i private hjem, hvor husets familie er en naturlig del av barnehagen eller i nær tilknytning til barnehagen. Familiebarnehagene samarbeider ved å ha en felles planleggingsdag på våren, fellestreff, og aldersdelte treff.

Sjøutsikten familiebarnehage har per dags dato 4 barn i alderen 0-3 år. Det søkes om utvidelse til 8 barn. Barnehagen ligger i Ljabruveien med flott utsikt utover Oslofjorden. Barnehagen har store, gode lokaler og et fint uteområde for små barn. Barnehagen har kort vei til skogområde, park med lekeapparater og strand ved Mosseveien.

Barnehagens eier: Judith Hernandez-Lillebekk

Barnehagens adresse: Ljabruveien 31a, 1169 Oslo, tlf. 97561257

Barnehagens mailadresse: [judithhl@live.com](mailto:judithhl@live.com)

Barnehagens ansatte: Judith Hernandez-Lillebekk

Lisbeth Furu (ped.veileder)

Tlf: 97674065 Mail: [lisbeth-furu@live.no](mailto:lisbeth-furu@live.no)

## FAMILIEBARNEHAGENES FELLES MÅL OG SATSINGER

### Satsninger:

- Vi ønsker trygge og selvstendige barn, som kan omgås andre på en positiv måte, og oppleve glede og mestring i et sosialt fellesskap.
- Fokus på allsidig fysisk aktivitet.
- Fokus på natur og miljø.
- Barnehagen skal gi alle barn et godt språkmiljø.

### Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Være tydelige rollemodeller, og legge forholdene til rette slik at barna får muligheter til å utvikle evne til å se andre, ta vare på hverandre og inkludere andre i sin lek.
- Legge til rette for bevegelse og mestring både inne og ute.
- Følge med på forandringer i naturen utfra årstidene, og gjøre barna kjent med noe av det som vokser og lever i naturen. Kildesortere.
- Sette ord på alt vi gjør i hverdagsaktiviteter og være gode lyttere og samtalepartnere.

## MÅL FRA LOV OM BARNEHAGER OG RAMMEPLAN

### DANNING GJENNOM OMSORG, LEK OG LÆRING

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.
- Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn som er forankret i menneskerettighetene.
- Barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltid og påkledning.

### Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Gode rutiner for tilvenning og oppstart
- Daglig dialog med foreldrene.
- De voksne skal være gode rollemodeller i hvordan man omgås hverandre.
- Fokus på vennskap. Alle barn skal bli sett og hørt, og få være med i leken.
- Markere høytider og tradisjoner som jul, påske, 17.-mai og karneval.
- Skape interesse og vise respekt for naturen, det som lever og gror.

## **BARNES MEDVIRKNING**

- Barna skal ha rett til medvirkning tilpasset barnas alder og forutsetninger.
- Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

### **Våre tiltak for å oppnå dette i år:**

- Barn skal møte lyttende voksne, som tilbyr aktiviteter utfra interesser og behov. Det kan bety at barna ikke alltid er med på alle aktiviteter.
- Vi legger til rette for at barna skal gjenfortelle opplevelser i barnehagen i samarbeid med personalet.
- I samlingsstunder får barna være med på å bestemme sanger og innhold.

## **SAMARBEID MED BARNAS HJEM**

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.
- For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd /samarbeidsutvalg.

### **Våre tiltak for å oppnå dette i år:**

- Minst en foreldresamtale til alle pr år. Ofte ved behov.
- Alle blir møtt ved levering og henting for utveksling av informasjon.
- Gi informasjon om barnehagens planer og arbeid gjennom samtaler, foreldremøte og mail.
- Minst et foreldremøte hvor det gis informasjon om barnehagens planer og hvor det velges 2 foreldrerepresentanter.
- Vi har grønnsaksuppe, julemiddag, påskefrokost og sommerfest med foreldre.

## **FYSISK MILJØ SOM FREMMER ALLE BARNES UTVIKLING**

- Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

### **Våre tiltak for å oppnå dette i år:**

- Ukentlige turdager.
- Aktivt bruk av barnehagens uteområde, nærmiljø og skog
- Fremme barns selvstendighet.” Hver gang du gir meg unødig hjelp, hindrer du min utvikling”

## INKLUDERENDE FELLESSKAP MED Plass TIL DET ENKELTE BARN

- Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi.
- Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

### Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Alle barn skal oppleve å bli møtt av positive og inkluderende voksne.
- Leken er kjerneaktiviteten for barna i barnehagen. Vi har fokus på at barna skal ha mulighet for ulike typer lek og til å utvikle seg gjennom leken.
- Hvert barn skal oppleve at de selv og alle i gruppen er betydningsfulle personer for fellesskapet.

## SOSIAL KOMPETANSE

- Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.

### Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi har fokus på å bli godt kjent med hvert barn og deres familie, og at barn og voksne skal bli trygge og finne seg til rette i barnehagen.
- Barna lærer å være en del av et fellesskap gjennom lek og hverdagsaktivitetene i barnehagen. Eksempler: Barn hjelper hverandre i påkledning, rydder leker inne og ute, turtaking/ dele på leker.
- Vi er med på fellestreff og aldersrene grupper med barn fra familiebarnehagene. Dette bl.a. for å gi barna erfaringer gjennom lek og aktiviteter med flere barn.

## PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

- Barnehagens pedagogisk virksomhet skal planlegges, dokumenteres og vurderes.
- Barnehagen skal tilrettelegges for medvirkning fra barn, foreldre, ansatte og eier.
- Barnegruppens og det enkelte barns trivsel og utvikling skal observeres og vurderes fortløpende.

### Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- I tillegg til årsplan med progresjonsplan lager barnehagene en aktivitetskalender.
- Jevnlig vurdering av årsplanen og det daglige arbeidet i barnehagen.
- Barnegruppens fungering og enkeltbarns trivsel er tema i samtaler med personalet.
- Enkeltbarns trivsel og utvikling er tema på foreldresamtaler.
- Månedsmail til foreldre.

## PROGRESJONSPLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter. Barna skal utfolde skaperglede, undring og utforskertrang.

- Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.
- Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

| FAGOMRÅDENE                     | 1-2 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2-3år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| KOMMUNIKASJON<br>SPRÅK<br>TEKST | <p>Personalet setter ord på det de gjør og ser gjennom dagen.</p> <p>Bruker konkrete i samlingsstunden</p> <p>Bruker sanger med bevegelse</p> <p>Bruker enkle rim og regler.</p> <p>Bruker pekebøker / billedbøker sammen med barna.</p> <p>Barna oppmuntres til å gjenkjenne eget navn.</p> <p>Lære ulike språk</p> <p>Begrepstrening</p>                       | <p>Barna lærer rim og regler, voksne tuller og tøyser med språket sammen med barna.</p> <p>Barna lærer mer avanserte sanger.</p> <p>Leser alderstilpassede bøker.</p> <p>Vi dramatiserer eventyr.</p> <p>Bruker konkrete i samlingsstunden.</p> <p>Vi spiller enkle spill</p> <p>Barna oppmuntres til å fortelle.</p> <p>Barna oppmuntres til å gjenkjenne bokstaver og symboler.</p> <p>Jobbe med første bokstav i navnet på. Barna</p> <p>Styrke begrepsforståelsen</p> |
| KROPP<br>BEVEGELSE<br>HELSE     | <p>Vi gir barna mulighet til å teste sin egen kropp og hva de mestrer.</p> <p>Barna øver på å krabbe/gå i trapper, gå i ulendt terreng.</p> <p>Vi bruker nærmiljøet til å gå på turer hvor de selv kan gå.</p> <p>Barna øver på avkledning/påkledning</p> <p>Barna øver på å spise selv.</p> <p>Snakker om hvor maten kommer fra.</p> <p>Håndvask før måltid</p> | <p>Barna går på turer utenfor barnehagen og i ulendt terreng.</p> <p>Barna prøver ut og får erfaring med ulike aktiviteter, hoppe, balansere, sparke ball.</p> <p>Barna øver på av og påkledning.</p> <p>Barna spiser selv</p> <p>Håndvask før måltid og etter toalettbesøk</p> <p>Variert kosthold</p> <p>Bli kjent med egen kropp</p>                                                                                                                                   |

| FAGOMRÅDENE                    | 1-2 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2-3år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                | Vi tilbyr barna et variert kosthold.<br>Sansestimulering ved smaksprøver                                                                                                                                                                                                                                               | Bevissthet om egne og andres grenser<br>Finmotoriske aktiviteter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| KUNST<br>KULTUR<br>KREATIVITET | Vi lar barna få kjennskap til ulike materialer i enkle formingsaktiviteter.<br>Barna får være med på alderstilpassede kulturarrangementer.<br>Vi hører på musikk, synger og danser.<br>Barna blir kjent med instrumenter.<br>Barna blir presentert for enkle eventyr.<br>Vi dramatiserer, enkel rollelek               | Vi lar barna få kjennskap til ulike materialer, og vi lager ting utfra tema vi jobber med.<br>Barna perler, bruker plastelina,<br>Barna får være med på enkle teaterforestillinger/kulturarrangementer.<br>Vi bruker instrumenter, synger og danser, og lærer enkle sangleker.<br>Barna er med på enkel dramatisering.                                                                          |
| NATUR<br>MILJØ<br>TEKNIKK      | Barna blir kjent med naturen gjennom sansene ved å være ute i all slags vær, oppleve årstidene.<br>Er på korte turer i nærmiljøet.<br>Barna tar del i kildesortering<br>Barna hører om dyr og fugler.<br>Vi sår frø og planet<br>Vi tegner i snøen med farger                                                          | Hører om de ulike årstidene.<br>Barna oppmuntres til å "være venn" med det som lever og gror.<br>Barna tar del i kildesortering<br>Blir kjent med noen norske og utenlandske dyr, fugler og blomster<br>Konstruksjonslek (eks.duplo, togbane)                                                                                                                                                   |
| ETIKK<br>RELIGION<br>FILOSOFI  | Barna får begynnende kjennskap til egne følelser ved at personalet setter ord på og anerkjenner barnas følelser.<br>Personalet undrer seg sammen med barna om det de ser og opplever.<br>Vi markerer høytider og tradisjoner som bl.a. jul og 17.mai.<br>Trøste og kose (empati)<br>Vi er gode rollemodeller for barna | Vi snakker med barna om følelser og hvordan vi er mot hverandre/ rett og galt.<br>Skaper nysgjerrighet rundt det vi ikke kan se umiddelbart. (Det som er under bakken, inni et eple osv.)<br>Vi gir barna kjennskap til høytider og tradisjoner som vi markerer i barnehagen.<br>Vi motiverer barna til å vise følelser, f eks sinne, glede etc<br>Jobbe daglig med positiv konflikthåndtering. |
| NÆRMILJØ<br>SAMFUNN            | Triller turer i nærmiljøet.                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Går turer i nærmiljøet, til lekeplasser, skogen og butikken. Andre turer til                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

| FAGOMRÅDENE           | 1-2 år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2-3år                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                       | <p>Treff med barn fra andre fam.bhg.</p> <p>Kjører offentlig kommunikasjon som buss og trikk.</p> <p>Tur til bondegård</p> <p>Går i 17.mai-tog</p> <p>Markere samenes dag</p> <p>Vi går på biblioteket og låner bøker</p>                                                                                                                                                                                                                               | <p>byen, hvor vi bl.a. besøker museer.</p> <p>Tur til bondegård</p> <p>Går i 17.-mai-tog</p> <p>Deltar på aldersdelte treff.</p> <p>Lærer om trafikk på tur.</p> <p>Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer</p>                                                                                                                                                                                                                                                 |
| ANTALL<br>FORM<br>ROM | <p>Barna har materiell og utstyr tilgjengelig, for eksempel klosser</p> <p>Barna blir kjent med ulike former, mønster og overflater ved å kjenne på, ta på, suge på.</p> <p>Barna blir kjent med ulike størrelser og former bla via puslespill og puttekasse.</p> <p>Barna introduseres for sortering/rydding ved at voksne og barn gjør dette sammen.</p> <p>Barna blir kjent med rommet gjennom kroppen.</p> <p>De voksne teller sammen med barna</p> | <p>Barna har ulike klosser tilgjengelig og får mulighet til å konstruere og utforske byggeteknikker.</p> <p>Barna blir kjent med mønster og formers navn via lek, bøker og formingsaktiviteter.</p> <p>Barna får tilgang til mer avanserte puslespill, og introduseres for enkle spill.</p> <p>Barna sorterer leker og utstyr og lærer hvor de ulike lekene hører hjemme. Inne og ute.</p> <p>Barna stimuleres til å telle i naturlige situasjoner, for eksempel dekke bord.</p> |

#### **DAGSRYTME I SJØUTSIKTEN**

|                |                            |
|----------------|----------------------------|
| Kl.07.50       | - Barnehagen åpner         |
| Kl.07.50-08.30 | -Lek inne                  |
| Kl 08.30-10.00 | -Lek inne/ute/aktiviteter  |
| Kl 10.00-10.15 | - Ryddetid/håndvask        |
| Kl 10.15       | -Samlingsstund             |
| Kl.10.30       | -Måltid                    |
| Kl.11.00-13.30 | -Bleieskift/soving/hviling |
| Kl.14.30       | - Enkelt måltid            |
| Kl 14.45-16.50 | - Lek ute/inne             |
| Kl.16.50       | - Barnehagen stenger.      |

**NB: Fredag stenger barnehagen kl 16.30.**

## **MÅLTIDER**

Formiddagsmat serveres mellom kl. 10.30 og 11.00. Vi har da et varmt måltid med variert mat som gryterett, supper, fisk m.m. På turdagen smører vi med matpakke, og spiser på turen. Barna får enten melk eller vann å drikke.

Ettermiddagsmåltidet, som serveres ca. kl 14.30, kan være youghurt, brødskive eller frukt.

Ved alle måltider legger vi vekt på alminnelig bordskikk. Det å sitte på sin plass, sende maten til hverandre, si «kan jeg få» og «tak for maten» er ting vi øver på daglig. (Tilpasset alder og modenhet).

**Å prate, le, fortelle, og ha det hyggelig rundt bordet er en viktig del av alle måltidene.**

---

## **SAMLINGSSTUNDEN**

Vi har samlingsstund hver dag før første måltid. Ofte samles vi på et teppe på gulvet, eller vi sitter rundt bordet. Vi synger en «God morgen-sang» og navnesang hvor alle barn og voksnes navn nevnes. Innholdet kan ellers variere fra gang til gang med sanger, rim og regler, eventyr, samtale, bevegelsesleker og dans.

Vi ønsker at barna skal ha innflytelse på innholdet i samlingene, deres innspill og meninger skal få komme til uttrykk og deres ønsker og interesser skal vektlegges.

## **TURER**

Vi har en fast turdag i uken. Denne blir i hovedsak lagt til onsdager. Vi ønsker på denne måten å gi barna andre impulser, opplevelser og erfaringer. Vi vil gå turer i nærmiljøet, bli kjent i skog, lekeplasser, og stranda. Videre vil vi ta turer med buss, besøke andre barnehager, bibliotek, museer o.a.

## **FYSISK AKTIVITET**

Det har i den senere tiden blitt satt fokus på viktigheten av fysisk aktivitet også blant de yngste barna. Barnehagen jobber med dette hele tiden og vi ønsker at dere foreldre også skal være bevisste på og legge til rette for bevegelse og mestring inne og ute.

Helsedirektoratet anbefaler:

- Barn bør være fysisk aktive i lek eller annen aktivitet minst 60 min. hver dag.
- Aktiviteten bør være variert og allsidig og tilpasset barnets utviklingsnivå.
- Minst 3 ganger i uken bør barna være så aktive at de blir andpustne og varme.
- Lek som krever fysisk aktivitet utover de anbefalte daglige 60 minuttene gir mer robuste og friskere barn.
- Tiden i ro med stillesittende aktiviteter bør begrenses, og stykkes opp med mer aktive perioder.

Fysisk aktivitet er godt for pusten, magen, hodet, hjertet, skjelettet og forebygger sykdommer.

Fysisk aktivitet gir også bedre psykisk helse, som igjen gir større sosial kompetanse, økt selvtillit og selvfølelse og større trivsel.

God motorisk kompetanse gir status blant andre barn, og er dermed viktig for barnas selvbilde.